

Projekt Interreg IIIB, Program Območje Alp, sofinancirano s strani EU

DIAMONT-ove dejavnosti v letu 2007 so osredotočene predvsem na izbiro testnih regij za vsako sodelujočo državo. Te testne regije bodo izbrane s pomočjo posebnih kazalnikov, ki pokažejo podoben strukturalni razvoj, vezan na urbanizacijske procese. Spomladi bodo delavnice potekale kar na terenu, kjer bodo déležniki in lokalno prebivalstvo lahko razpravljali o problemih glede upravljanja zemljiške izrabe. Inštrumenti za usmerjanje regionalnega razvoja se zbirajo za celotno območje alpskega loka. Predstavili jih bodo v testni regiji, da bi z njimi lahko prišli do posebnih rešitev v smeri sonaravnega razvoja.

Srečanje predstavnikov projekta DIAMONT v Grenoblu

Zadnji teden v januarju 2007 so se predstavniki vseh šestih partnerjev iz projekta DIAMONT sešli v Grenoblu na svojem petem projektne srečanju. Po zamudi s samim začetkom, ki je nastala zaradi »sesutja« mednarodne prometne mreže, katerega vzrok je bilo močno sneženje v srednji Evropi, so sodelujoči doživeli topel sprejem s strani CEMAGREF-a.

Glavna točka srečanja je bila izdelava časovnega načrta za partnerje, da se bodo le-ti lahko dobro pripravili za delavnice z déležniki v testnih regijah (DP 10 and DP 11). Na teh delavnicah morajo obravnavati podatke, kazalnike in inštrumente, ki so rezultat dela wDP 7, 8 in 9. V Grenoblu so predstavili končne in tudi preliminarne rezultate DP 7, DP 8 in DP 9. Med temi predstavitvami so predstavili tudi tri različne metode izbiranja testnih regij. Dva tedna kasneje, med naslednjim srečanjem v Innsbrucku, so dokončno opredelili kriterije za izbiro. V naslednji fazi bo treba za vsako državo narediti podrobno vsedrjavno analizo testnih regij, ki bo temeljila na predstavljeni analizi za Francijo Vincenta Briquela, v nadaljevanju pa bo, zato da bi izbrano testno regijo lahko še bolj nadrobno opisali, opravljena analiza konteksta. Do srede junija bi morale biti vse delavnice že uresničene, končno analizo rezultatov pa pričakujemo do julija.

Gospa Lemaitre, tesna sodelavka SOIA v Franciji, se je udeležila tega srečanja. Potrdila je, da se SOIA v Franciji zanima za DIAMONT-ove rezultate in publikacije. Z novimi volitvami v Alpski konvenciji je Ga. Regula Imhoff, ki je zdaj namestnik glavnega sekretarja Alpske konvencije, postala nova kontaktna oseba za DIAMONT. Pripraviti bo treba nov sporazum med DIAMONT-om in SOIA-jo in sicer o tem, kako ponuditi DIAMONT-ove rezultate na razpolago SOIA-ji.

Konec srečanja je bil delovno zelo intenziven in je dal partnerjem veliko novih idej. Razen tega je nekaj

DIAMONT-ova projektna skupina.....

.....razpravlja o urbanih območjih v Grenoblu.

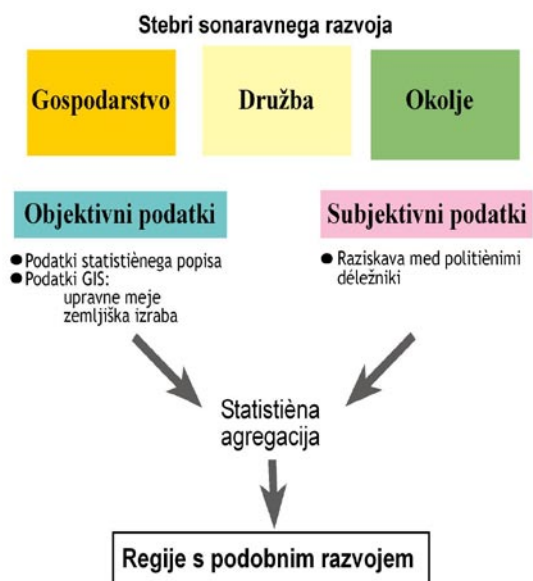
udeležencev, ki so se odločili svoje bivanje v Grenoblu podaljšati za en dan, imelo možnost, da so si malo ogledovali znamenitosti.

Vsebina

Peto srečanje predstavnikov projekta v Grenoblu, Francija	... 1
Objektivni podatki, kazalniki in njihovi rezultati	... 2
DIAMONT-ova baza podatkov o inštrumentih	... 4
Od informacij o kazalnikih za celotne Alpe do problemsko naravnega dela v testnih regijah	... 5
Novice z območja Alp	... 8

Objektivni podatki, kazalniki in njihovi rezultati

Eden od ciljev DP 8 je odkriti regije s podobnim razvojem, ki ležijo na območju Alp. Zato bodo ob preučevanju glavnih gonilnih sil in pokrajinskih dejavnikov kombinirali objektivne (n.pr. statistične podatke iz popisov) in subjektivne podatke (raziskavo med političnimi déležniki o različnem kulturnem dojemanju sonaravnega razvoja) na občinski ravni. Ker so bili rezultati raziskave med župani na celotnem območju Alp predstavljeni že v zadnjih Novicah, se bomo tokrat osredotočili na objektivne podatke (Slika 1).

Slika 1: Pregled koristnih podatkov, s katerimi se da opredeliti regije s primerljivim razvojem na območju Alp

Osnovni podatki in težave

Zbiranje osnovnih podatkov na občinski ravni za izračun kakega kazalnika za celotno območje Alp se je začelo že leta 2005. Zastavljeni cilj je bil zbrati vsestranski niz podatkov, značilnih za pomembne vidike sonaravnosti in so v zvezi s tremi stebri: gospodarstvom, družbo in okoljem. To so v glavnem podatki iz popisov, različni tipi podatkov GIS (geografski informacijski sistem) o zemljiški izrabi, kot tudi GIS-ovi podatki o upravnih mejah. Za izračunavanje so bile uporabljene le najnovejše različice podatkovnih nizov.

Ker je DIAMONT osredotočen na občine (raven LAU-2), so se med iskanjem podatkov večkrat pojavljale težave. Eden od problemov je ta, da niz statističnih podatkov na transnacionalni osnovi ni dosegljiv na občinski ravni. Zato je treba za podatke zaprositi in jih na zamuden način zbirati po nacionalnih statističnih uradih v državah na območju Alp. Podatkovni niz je nato treba uskladiti glede na različne osnovne kriterije za oblikovanje podatkov ali glede na različna izhodišča

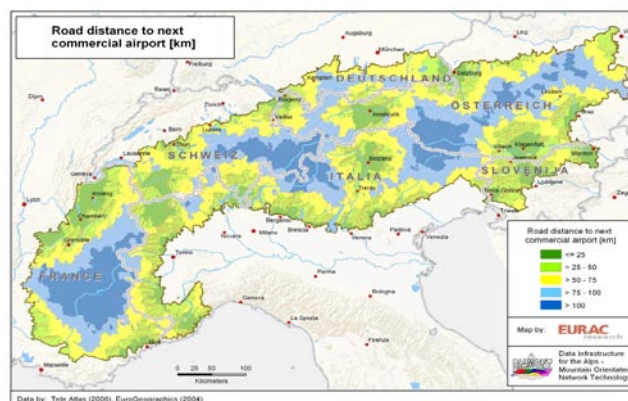
leta v posameznih državah. Naslednji problem je bil ta, da niz statističnih podatkov v nekaterih državah sploh ni bil dosegljiv, ali pa ni bil primerljiv z drugimi državami. V Nemčiji je bil, n.pr., zadnji popis izveden leta 1987, zaradi česar je ta niz podatkov neuporaben za obdelavo po celotnih Alpah, ker se izhodiščna leta za podatke zbrane s popisom običajno gibljejo okoli letnice 2000.

Kazalniki in njihovi rezultati

S pomočjo osnovnega niza podatkov smo na ravni občine lahko izračunali 60 kazalnikov, in sicer 32 gospodarskih, 14 družbenih in 14 okoljskih. Zajemajo različne teme, kot so trg delovne sile, kmetijstvo, turizem, prometne povezave, dinamika prebivalstva, zemljiška izraba in pokrajinska zgradba. Za bežen vtis o nizu kazalnikov bo spodaj predstavljen po en kazalnik, ki ustrezno pripada eni od treh glavnih tem.

Gospodarstvo

Za opisovanje gospodarske neodvisnosti občin je bil izbran kazalnik »Cestna razdalja do najbližjega komercialnega letališča [km]« (Slika 2). Izračuni so bili narejeni s pomočjo visoko-resolucijskega niza podatkov o cestnem omrežju (Teleatlas Multinet Shapefile) za vsako občino.

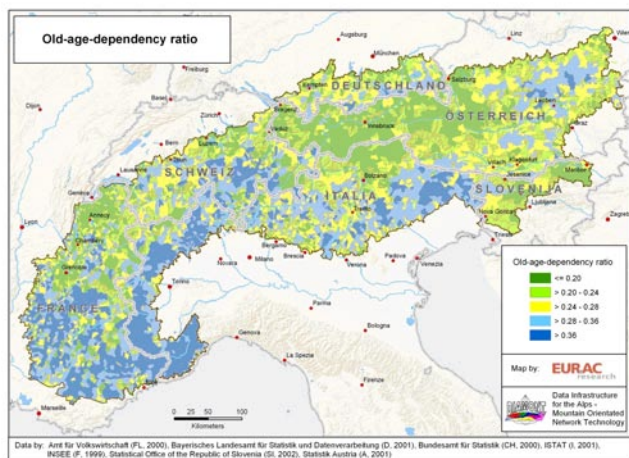
Slika 2: Karta z gospodarskim kazalnikom: »Cestna razdalja do najbližjega komercialnega letališča [km]«.

Za izračun je bilo uporabljenih vsega skupaj 45 komercialnih letališč z različnih koncev območja Alp in predalpskega obrobja. Več kot 90% občin na območju Alp ima cestno povezavo do najbližjega komercialnega letališča z manj kot 100 km razdalje. Nekatere občine v višjih gorskih regijah vzdolž glavnega alpskega grebena (zlasti v Franciji, Avstriji, Švici in Italiji) pa nimajo tako dobre povezave.

Družba

Tako-imenovana »Stopnja odvisnosti starostnikov« opisuje delež oseb, ki so starejše od 65 let v razmerju do oseb med 15 in 64 letom v občini (Slika 3). Izračunana je bila s podatki iz zadnjega popisa za posamezno državo. Večja stopnja odvisnosti starostnikov prevladuje zlasti v

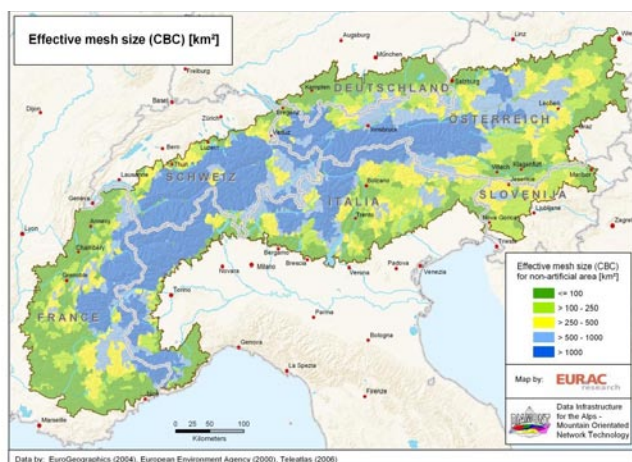
južnem delu francoskih Alp in v večjem delu italijanskih Alp, razen na Južnem Tirolskem, ter v nekaterih predelih švicarskih in avstrijskih Alp. Nekaj vzrokov bi lahko našli v visoki migracijski stopnji mlajšega prebivalstva v gospodarsko privilegirane regije, ali pa v funkciji, ki jo prevzemajo te občine, da postajajo bivalna območja za upokojece.

Slika 3: Karta z družbenim kazalnikom: »Stopnja odvisnosti starostnikov«.

Environment

Metoda za raziskovanje razčlenjenosti pokrajine s prometnim omrežjem in naselji se imenuje dejanska velikost mreže. Kazalnik »Dejanska velikost mreže (CBC) za naravna območja [km²]« označuje najmanjšo nerazčlenjeno zaplato kmetijskega in pol-naravnega zemljišča v km² v občini (Slika 4). Izračunan je bil s pomočjo Corine Land Cover 2000 v kombinaciji s Teleatlas Multinet Shapefile-om. Izračun je temeljil na metodi za izračunavanje dejanske velikosti mreže s pomočjo tim. postopka čezmejne povezave (Moser et al., 2006). Na splošno je dejanska

Slika 4: Karta z okoljskim kazalnikom: »Dejanska velikost mreže (CBC) za naravna območja [km²]«.

ška velikost mreže v celotnem predalpskem območju, ki obrobja območje Alp, zelo majhna, in taka je tudi v velikih dolinah in kotlinah v alpskem loku. To pomeni, da so ta območja močno razčlenjena s prometnimi infrastrukturami in stanovanjskimi območji. Nasprotno pa so vplivi razčlenitve znotraj visokogorskih območij okoli glavnega alpskega grebena v glavnem manjši.

Perspektive

Vseh 60 kazalnikov je po eni strani izkazalo veliko heterogenost na območju Alp. Po drugi pa je možno videti tudi gruče enako strukturiranih regij znotraj območja Alp. Da bi se izognili napačnim razlagam pa je za nadaljnje analize teh kazalnikov nujno potreben statistični pristop. Ta bo uresničen s faktorsko analizo za celotno območje Alp in nadaljnjim združevanjem v gruče za vse kazalnike, da bi tako lahko prepoznali regije v Alpah s podobno strukturo razvoja. Te rezultate bomo nato primerjali z raziskavo opravljeno med župani.

Moser, B., Jaeger, J., Tappeiner, U., Tasser, E. In Eiselt, B., 2006. Modification of the effective mesh size for measuring landscape fragmentation to solve the boundary problem Landscape Ecology: 33.

Nova DIAMONT ova administratorka (UIBK)

Valerie Braun se je pridružila projektu DIAMONT februarja in bo nadaljevala z delom **Sigrun Lange** v zadevah, povezanih z administracijo in koordinacijo projekta. Že od nekdaj so jo zelo zanimali problemi v zvezi z Alpami, čeprav je njena znanstvena osnova ekofiziologija alpskih rastlin. Zanj je delo v projektu DIAMONT dobra priložnost, da na ta način lahko opazuje Alpe še z drugačnega znanstvenega stališča, in ima možnost priključiti se projektu Interreg IIIB, kjer bo lahko delala v samem jedru tega projekta.

Valerie Braun

Ker je lahko prisostvovala DIAMONT-ovem srečanju v Grenoblu januarja 2007, je že srečala projektne partnerje in spoznala njihove obveznosti pri DIAMONT-u. To ji bo v pomoč, da bo lahko uspešno začela z novim delom in nadaljevala z zavzetostjo, na kakršno je naletela v Grenoblu. enthusiasms she encountered in Grenoble.

DIAMONT-ova baza podatkov o inštrumentih

Zamisel o bazi podatkov

Bavarsko državno ministrstvo za okolje, javno zdravstvo in zaščito potrošnikov sodeluje pri DIAMONT-u z vzdrževanjem podatkovne baze xml, ki bo v osnovi kompatibilna z načrtovano SOIA-no bazo podatkov pri Alpski konvenciji.

Ta baza podatkov vodi več različnih nizov podatkov, ki so organizirani v tim. »razrede« (Glej sliko 1). Razreda, ki sta že v rabi, sta »Kazalniki«, kjer so dokumentirani vsi kazalniki iz DP 7, in »Inštrumenti«, kjer bodo shranjeni vsi inštrumenti iz DP 9. Poleg tega je predvidena še vključitev podatkov in podatkovne dokumentacije iz DP 8 (kot razreda »Specifični niz podatkov« in »Metapodatki o specifičnih nizih podatkov«).

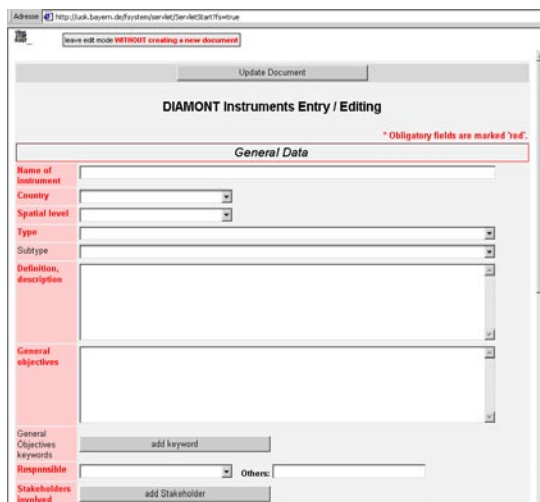
Slika 1: Izbira razreda po prijavi-geslu

Baza podatkov je dostopna preko interneta, vsi partnerji v projektu DIAMONT pa imajo vsak svojo individualno prijavo-geslo, kar omogoča, da lahko z bazo podatkov hkrati dela več uporabnikov. Velika prednost je v možnosti posredovanja posameznih delovnih stopenj znotraj študijske skupine in v tem, da imajo (raziskovalci) dodatno možnost nenehne izmenjave (poleg srečanj in elektronskih pošt) med delovnim procesom, ne pa samo izmenjavo končnih rezultatov. Vsi partnerji lahko dajejo pripombe k temu, kar kdorkoli od njih vnese, in za povrhu lahko te pripombe vidijo vsi; seveda pa jih lahko ureja oz. upošteva le zadevni raziskovalec (avtor). Ko bo baza podatkov enkrat aktivno uporabljena za vnose, skupne razprave in pripombe, bo to pomembno prispevalo k vsesplošni koordinaciji DIAMONT-ovih razprav in rezultatov.

Razred iz baze podatkov: »Inštrumenti« – vsebina

Eden od glavnih ciljev DP 9 je raziskati »inštrumente za usmerjanje sonaravnega regionalnega razvoja«. Ker ima vsak partner boljši vpogled v sistem načrtovanja in regionalnega razvoja, ki je specifičen za njegovo državo, je ifuplan kot vodja DP 9 zaprosil partnerje, naj k tej zbirki prispevajo tiste inštrumente, ki prihajajo iz njihove države oz. regije. Za bazo podatkov je bil izdelan tak obrazec, da se za vsak posamezen inštrument lahko vnese standardizirana dokumentacija. Ta obrazec (glej

sliko 2) ima 4 oddelke za opis (splošni podatki, metapodatki, izvajanje, značilnosti) s skupno 20 polji za vnos podatkov. Partnerji morajo seveda izpolniti le omejeno število predpisanih polj. Da bi bilo delo čim lažje, je večina polj opremljena z izbirnimi polji z različnimi možnimi odgovori (n.pr. v zvezi z državo, prostorska raven, tip, itd.).

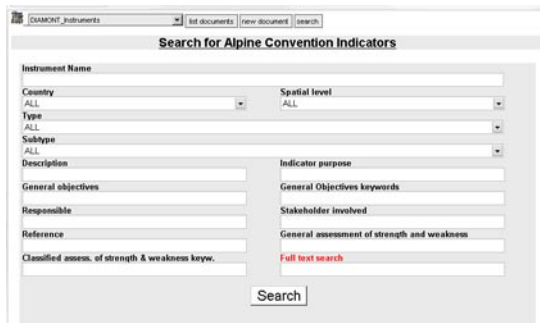
Slika 2: Izpis iz obrazca za bazo podatkov (1. del: Splošni podatki).

Poleg vnašanja podatkov so imeli uredniki inštrumentov možnost, da naložijo tudi besedilne dokumente, kot so n.pr. podrobne informacije o zadevnem inštrumentu.

Ker so primeri z najboljšo prakso zelo zelo zanimivi zlasti za znanstvenike in déležnike, ponuja baza podatkov možnost za dodajanje primerov z najboljšo prakso za vsak inštrument. Primer bo opremljen z naslovom in kratkim izvlečkom v angleškem jeziku zaradi lažje izmenjave znotraj študijske skupine. Tudi tu je predvidena možnost za naložitev (besedilne) datoteke; to možnost se lahko uporabi za dodajanje izvirne dokumentacije o najboljši praksi v domačem jeziku.

Uporabnost za iskanje in natis

Za iskanje posameznih inštrumentov oz. njihovih skupin je bila izdelana iskalna maska (glej sliko 3), ki ponuja funkcije za iskanje glede na državo, tip ali podtip, določene prostorske ravni (nacionalna, regionalna, lokalna, itd.) in celo za iskanje celotnega besedila.

Slika 3: Iskalna maska

Če kateri od partnerjev raje prebira odtise na papirju namesto dokumentov na zaslону, ponuja baza podatkov – Inštrumenti možnost, da se iz vsakega posameznega inštrumenta naredi datoteka PDF s pomočjo »show print version (PDF)« v desnem zgornjem kotu obrazca.

Predvideno je, da bo bazi podatkov na koncu dodana še analiza inštrumentov. Upamo, da se bo po nekaj nadaljnjih izboljšavah v zvezi z ureditvijo baz podatkov to izkazalo kot uporabniku-prijazno iskalno orodje za ljudi, ki delajo v regionalnem razvoju.

Od informacij o kazalnikih za celotne Alpe do problemsko naravnane dela v testnih regijah

Projekt DIAMONT je zdaj na stopnji, ki je zelo blizu prelomni točki med vsealpskim zbiranjem kazalnikov za gospodarsko, družbeno in okoljsko strukturo na občinski ravni (LAU 2) in podrobnejšo analizo potencialnih testnih regij. V teku delovnih paketov 7 in 8 so bili kazalniki opredeljeni, podatki za utemeljitev vseh 65 kazalnikov pa zbrani in usklajeni.

Podlaga

Za izostritev stališča projekta DIAMONT in pripravo bolj specifičnega pristopa v testnih regijah so bili analizirani rezultati alpske strokovne raziskave Delphi (DP5 in DP6) in povezani s prostorskimi pojavi, ki so opredeljeni v DP7. Eden od problemov, ki so ga strokovnjaki načenjali vedno znova, je problem upravljanja z zemljiškimi viri. S tem, ko so se dotaknili problema evropskih razsežnosti (prim. EEA: Urban Sprawl in Europe – the ignored challenge [Širitev mest v Evropi – prezrti poziv]. EEA Report 10/2006) in ga povezali z izjemno občutljivim prostorskim kontekstom Alp (omejeno območje za stalno poselitev), pomeni izbira upravljanja z zemljiškimi viri kot osrednjo temo projekta korak naprej v osredotočanje na problem transnacionalnega prostorskega razvoja s številnimi implikacijami glede prostorskih pojavov v Alpah, opredeljenih v DP 7.

Upravljanje z zemljiškimi viri zajema v svoji kompleksnosti širok razpon gospodarskih, družbenih in okoljskih vidikov, kot so trajno izgubljanje pol-naravnih habitatov in kmetijskih zemljišč, stroški občinske infrastrukture in zagotavljanje osnovnih in javnih storitev, razpoložljivost zemljišč za industrijski, trgovski in stanovanjski razvoj, pa tudi institucionalni vidiki regionalnega vodenja in medobčinskega sodelovanja.

Trojna metoda analize podatkov

Kako se lahko niz podatkov za celotne Alpe, ki ga je preskrbel EURAC Research, poveže z nadaljnjim delom v testnih regijah (Slika 1). Analiza podatkov za celotne Alpe je najosnovnejši temelj za izbiranje potencialnih testnih regij, kjer bodo o rezultatih projekta DIAMONT in potencialnih problemih glede upravljanja z zemljiškimi viri razpravljali z lokalnimi déležniki v dveh zaporednih delavnicah. Za razmejitev ustreznih urbanih območij, da bodo lahko postale testne regije, bodo osrednja mesta izbrali glede na število prebivalstva (>10.000) ali delovnih mest (>5.000). Tokovi dnevnih migrantov med osrednjimi mesti in sosednjimi občinami pa bodo določili pripadajoče zunanje robove.

Cilj ene od metod, osnovanih na teh regijah, je poiskati značilnosti mestnih območij v celotni alpski regiji, glede na njihovo sedanjo pot gospodarskega razvoja. Rezultat te metode naj bi bil tipologija mestnih območij glede na

Nova DIAMONT-ova sodelavka (EURAC)

Daniela Dellantonio se je priključila DIAMONT-ovi skupini januarja v Bolzanu, ko je podprla svoje kolege v vseh administrativnih delih povezanih s projektom, vključno prevajanje člankov, poročil, itd.

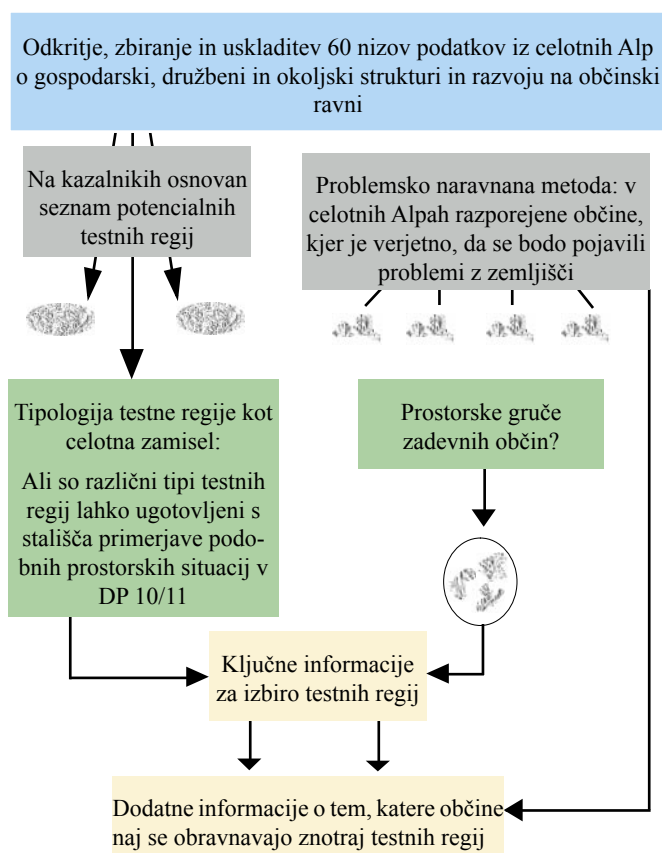
Daniela Dellantonio

Je sekretarka na Inštitutu za okolje v Alpah in ima dobro jezikovno podlago, saj je študirala za prevajalko na Università degli Studi di Trieste. Po nekaj letih dela v različnih privatnih podjetjih, ki se ukvarjajo s športno opremo in oblačili, se je lani novembra priključila EURAC-u.

njihov gospodarski razvoj, s čimer bi bila olajšana izbira primerljivih testnih regij v DP 10/11 in zato tudi transnacionalna primerljivost rezultatov delavnic.

Po identifikaciji mestnih območij in njihovih območij z dnevno migracijo pa se pojavi vprašanje, do kakšne mere in v kakšni kombinaciji bi lahko statistični podatki za celotne Alpe na ravni LAU-2 koristili odkrivanju občin, ki se srečujejo s težavami pri upravljanju z zemljiškimi viri.

V tem kontekstu se problemsko naravnana metoda osredotoča na občinsko raven. Da bi lahko z razpoložljivimi statističnimi podatki izvajali analitično delo, je namen te metode odkriti občine širom Alpske regije, ki se srečujejo z zemljiškimi problemi, in sicer tako, da odkriva gonilne sile, ki stojijo za rastočim povpraševanjem po zemljiščih in nesonaravnim upravljanjem z zemljiškimi viri.

Slika 1: Opis potencialnih testnih regij

K tem gonilnim silam spadajo:

- Makro-ekonomski dejavniki (nacionalna gospodarska rast in evropska integracija)
- Mikro-ekonomski dejavniki (življenjski standard, cene zemljišč, razpoložljivost zemljišč, med-občinska konkurenca, rast občine, razvoj obstoječih degradiranih industrijskih območij)
- Demografski dejavniki (migracije, število majhnih gospodinjstev)
- Osebnе preference (več prostora na osebo, stanovan-

jske želje, potrošniške navade)

- Problemi mestnega središča (kakovost okolja, reakcijska kakovost, premalo stanovanj)
- Promet (privatni avtomobili, slab potniški promet)
- Okvir regulative (slabo načrtovanje zemljiške izrabe, slabo uveljavljanje obstoječih načrtov, pomanjkanje horizontalne in vertikalne koordinacije in sodelovanja)

Makro-ekonomski dejavniki, ki vplivajo na alpsko regijo kot celoto, v kontekstu tega projekta ne bodo obdelani. Zato pa so posebej zanimivi dejavniki, ki omogočajo regionalno ali sub-regionalno razločevanje prostorskih enot.

Na drugi stopnji bodo te gonilne sile vključili v hipoteze in povezali z razpoložljivimi statističnimi podatki. Lahko bi oblikovali naslednjo hipotezo o gonilnih silah, ki stojijo za naraščajočim povpraševanjem po zemljiščih in nesonaravnim upravljanjem z zemljiškimi viri.

Tekmovalno gospodarstvo in/ali naraščajoče število prebivalstvo

Porast števila podjetij in/ali možnosti za zaposlitev na regionalni ravni je povezan z dodatnim povpraševanjem po zemljiščih in, posledično, s konflikti v zemljiški izrabi v regiji. To velja tudi za občine, ki so del območja dnevni migrantov konkurenčnih občin.

Regije, ki jih odlikuje dober ali zelo dober dostop

Občine, ki jih odlikuje dober ali zelo dober dostop do cestnih in železniških omrežij (=prometna vozlišča) imajo boljše izhodišče za industrijski, trgovski, kot tudi stanovanjski razvoj.

Strme reliefne oblike ali obsežna poplavna območja /omejeno območje, kjer je možna poselitev

Še zlasti v Alpah, so reliefne oblike in poplavna območja tista, ki zmanjšujejo velikost površine kjer je možna poselitev, in vodijo k okrepljenemu tekmovanju za razpoložljive zemljiške vire na dnu dolin in /ali zunaj poplavnih območij.

Velik delež zaščitenih območij

Zaradi svojega zgodovinskega visokega deleža ekstenzivne zemljiške izrabe in strmih reliefnih oblik se alpske občine ponašajo z visokim deležem zaščitenih območij (FFH-Direktiva o habitatih, SPA-Posebna območja varstva, regionalni in narodni parki, itd.) v skupni površini občine. To sicer odpira možnosti za turizem in rekreacijo, po drugi strani pa omejuje zemljišča, ki bi bila na voljo za industrijske in stanovanjske površine in še krepí nasprotja med interesnimi skupinami na preostali zemlji.

Razpršen zgodovinski način poselitve

Z razpršenimi načini poselitve je že razsekana in zmanjšana količina razpoložljivih zemljišč. To se lahko odrazi v visokem deležu dolžine cest na prebivalca.

Nadaljnji razvoj, ki bi sledil tem razpršenim načinom poselitve, bi še dodatno okrepil konkurenco za preostala zemljišča. Poleg tega obstajajo domnevne zveze, ki jih zaenkrat na osnovi razpoložljivih statističnih podatkov še ne moremo opisati. K tem spadajo, n.pr., domnevna zveza med višino cen nepremičnin in širitvijo mest oz. stopnjo med-občinske konkurence za investitorje in stanovalce.

Poleg tega se moramo dobro zavedati, da ta izbira občin, ki temelji na kazalnikih, ne more zajeti posameznih okoliščin za vsako občino posebej. Občinska politika, osebne navade, želje in odločitve lastnikov zemljišč, občinskih akterjev in déležnikov so dejavniki, ki se ne morejo zrcaliti v statističnih podatkih za celotne Alpe, a kljub temu odločilno usmerjajo upravljanje z zemljiškimi viri na lokalni ravni. Delo v testnih regijah v naslednjih delovnih paketih pa seveda ponuja možnost za vse projektne partnerje, da še naprej raziskujejo te zveze s pomočjo podatkov in informacij, dosegljivih na regionalni oz. lokalni ravni.

Pričakujejo, da bo problemsko naravnana analiza občin za celotno območje Alp pokazala določene vzorce in regionalne gruče občin, ki se srečujejo s problemi, povezanimi z zemljišči. Ta analiza, v primerjavi z analizo na osnovi mestnih območij, še dodatno ponuja dokaze o potencialnih procesih širjenja mest čez meje teh mestnih območij. Če take regionalne gruče sovpadajo z določenimi testnimi regijami s seznama, osnovanega na kazalnikih, bi lahko problemsko naravnana analiza za celotno območje Alp ponudila dragocene informacije za izbiro bistvenih testnih regij za DP 10 in DP 11.

Na osnovi teh potencialnih testnih regij in ob upoštevanju vloge déležnikov se pokaže potreba po izdelavi bolj razdelane slike posamezne regije in vsake od občin v tej regiji. Ob predpostavki, da se v občinah v opredeljenih testnih regijah pojavljajo različne kombinacije struktur in procesov v smislu vedno večjega povpraševanja po zemljiščih, in upoštevanju praktičnih potreb po tem, da bi v testnih regijah našli partnerje, ki so pripravljene sodelovati, je ključnega pomena, da se odkrijejo tiste občine, kjer se – po statističnih podatkih – ugotovljeni razvojni problem dejansko tudi pojavlja. Pričakujemo, da bo problemsko naravnani pristop ponudil koristne informacije o tem, s katerimi občinami se je treba ukvarjati v regionalnih delavnicah.

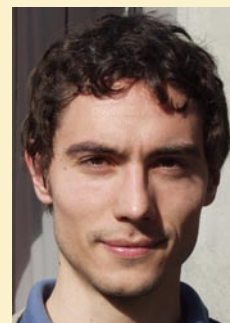
Sklep

Metoda zbiranja podatkov na ravni LAU-2 za celotne Alpe in odkrivanja občin v teh regijah, ki so izrecno izpostavljene problemu upravljanja z zemljiškimi viri, se lahko smatra za dvostopenjski postopek. Baza podatkov za celotne Alpe z gospodarskimi, družbenimi in okoljskimi kazalniki lahko velja za rezultat projekta sam po sebi kot tudi za ključni predpogoj za nadaljnje analitično delo v testnih regijah.

Nadaljnje delo s kazalniki pa ima pred sabo dva cilja: eden je ta, da skušajo ugotoviti razlike med testnimi regijami, ki gredo v celoti po različnih razvojnih poteh, drugi pa ta, da odkrijejo tiste občine, ki bi – zaradi svojih domnevnih problemov v zvezi z zemljišči – nujno morale biti vključene med udeležence delavnic. Tako bo problemsko naravnana analiza statističnih podatkov na ravni LAU-2 v testnih regijah zagotovila dragocene informacije.

Novi DIAMONT-ov sodelavec (EURAC)

Christian Pichler se je priključil EURAC-ovi skupini DIAMONT avgusta v Bolzanu. Njegova naloga v DP 8 je bila raziskovati in usklajevati podatke iz alpskih držav, in sicer Italije, Avstrije in Liechtensteina. Od novembra dela pri oblikovanju in urejanju tematskih kart.

Christian Pichler

Christian je študiral geografijo na Univerzi Leopold Franzens v Innsbrucku, kjer se je osredotočal na alpsko kulturno pokrajino in kartografijo. Za diplomsko nalogo je naredil analizo različnega razvoja kmetij v gorskih predelih.

Prve delovne izkušnje je dobil z delom za Atlas Južne Tirolske na univerzitetnem inštitutu za geografijo v Innsbrucku leta 2005, preden si je pridobil več znanja o sonaravnem razvoju v Bolzanu, se udeležil programa imenovanega »esperto sullo sviluppo sostenibile del territorio« (strokovnjak za ozemeljski sonaravni razvoj). Naslednje praktične izkušnje je pridobil na italijanski koordinacijski enoti Alpske konvencije in pri IMA-ji, pod vodstvom Paola Angelinija, pri EURAC-u.

Novice z območja Alp

Forum Alpinum 2007, 18.–21. april, Engelberg, Švica

Razvoj pokrajine v gorskih regijah

7. izdaja Forum Alpinum* se osredotoča na gorske pokrajine. Izbira glavne teme je povezana z rezultati švicarskega nacionalnega raziskovalnega programa »Pokrajine in habitati v Alpah« NRP 48 (2001–2007). Forum Alpinum 2007 bo rezultate iz NRP 48 vključil v razprave o razvoju pokrajin v gorskih regijah.

Gorske pokrajine zaznavamo kot zelo občutljive pri spopadanju s kakršnokoli spremembo, so pa središčni element pri vzdrževanju gorskih regij s privlačnim življenjskimi prostori in dragocenimi habitati. V ekologiji predstavljajo gorske pokrajine veliko raznolikost in veliko naravno neokrnjenost (divjina), in ti so del storitev, ki jih zagotavljajo ekosistemi – v glavnem brezplačno. Z vidika kulture in družbe pa gorske pokrajine predstavljajo tako arhive preteklih človeških dejavnosti (kulturne pokrajine) kot tarče preoblikovalnih dejavnosti današnjega (lokalnega) prebivalstva (razvijajoče se pokrajine). Za gospodarstvo pa pokrajine pomenijo vire (turizem) in lokacijske dejavnike. *W*Kakšne bodo in kakšne bi morale biti gorske pokrajine v prihodnosti? Ali imamo dovolj manevrskega prostora (odprih opcij) za odločanje o in upravljanje z razvojem pokrajin? Forum Alpinum namerava izdelati stališča za prihodnjo raziskavo o pokrajini in za vodenje oz. nadzor spreminjanja pokrajine.

Ta splošna tema se boči nad znanostmi, gospodarstvom in družbenimi vedami, pne se nad znanostjo in družbami, pne se nad preteklostjo in prihodnostjo, kot tudi nad kulturo in umetnostjo.

Tudi DIAMONT-ova projektna skupina bo predstavila svoje najnovejše rezultate z delavnic, ki potekajo.

Vpis za program in vstop:

<http://www.forumalpinum.org>

Organizacija:

International Scientific Committee for Alpine Research – ISCAR [Mednarodni znanstveni odbor za raziskovanje Alp] in Švicarski akademija znanosti in akademija humanističnih ved in družbenih znanosti.

Kontaktna linija – naslov:

ISCAR Office, Schwarztorstrasse 9, CH–3007 Bern
+41 31 318 70 18 iscar@scnat.ch

* Forum Alpinum 1994–2004:

Disentis (CH 1994), Chamonix (F 1996), Garmisch-Partenkirchen (D 1998) Bergamo and Castione della Presolana (I 2000), Alpbach (A 2002), Kranjska gora (SI 2004)

28. februar – 1. marec 2007, Beljak, Koroška: Delavnica »Prihodnost za javne storitve v Alpah. Izzivi – priložnosti – dobra praksa«.

Osrednja tema dogodka so testni projekti 25 PUSE-MOR iz vseh sodelujočih alpskih regij, ter primeri dobre prakse iz projekta CIPRA »Prihodnost v Alpah«. Predvideni so tudi predstavitve projekta in poldnevni obisk terena. Poleg tega so na programu še govori strokovnjakov in sestanki manjših skupin. Udeleženci bodo spoznali stališča različnih strokovnjakov in lahko jim koristijo izkušnje iz drugih območij v Alpah.

diamond-ov koledar

25.–27. januar 2007: 5. srečanje predstavnikov projekta v Grenobleu, Francija

7. februar 2007: Srečanje v Innsbrucku – EURAC, Ifuplan in Bosch&Partner GmbH

16. marec 2007: Navodila za izbiro testnih regij

maj/junij 2007: Prve delavnice v testnih regijah

5. obračunsko obdobje v DIAMONT-u: od septembra 2006 do februarja 2007

spletna stran

DIAMONT-ova spletna stran zagotavlja ažurirane informacije o projektu. <http://diamont.uibk.ac.at>

kontaktne osebe za informacije

Vodilni partner in odgovorna ustanova:

Leopold Franzens University of Innsbruck (LFUI)
Institute of Geography, Innrain 52, A-6020 Innsbruck

Kontaktne osebe:

Univ.-Prof. Dr. Axel Borsdorf
Phone: 0043-(0)512-507-5400
E.pošta: Axel.Borsdorf@uibk.ac.at

Dr. Valerie Braun
Phone: 0043-(0)512-507-5413
E.pošta: Valerie.Braun@uibk.ac.at

Znanstveni vodja projekta:

Univ.-Prof. Dr. Ulrike Tappeiner (EURAC, LFUI)
Phone: 0043-(0)512-507-5923 ali 0039-0471-055-301
E.pošta: Ulrike.Tappeiner@uibk.ac.at

Dr. Erich Tasser (EURAC)
Phone: 0043-(0)512-507-5978
E.pošta: Erich.Tasser@eurac.edu

Sofinancirano s strani EU – Interreg IIIB, Območje Alp